

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	19.11.2024.a, Tartu
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Kersti Kohal
Ametiasutuse nimi:	Lõuna Ringkonnaprokuratuur II osakond
Kriminaalasja number:	24278051859
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p-d 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXXX XXXX
Kuriteo toimepanemise aeg:	10.08.2024.a ja 22.08.2024.a
Kontaktandmed:	

Lõuna Ringkonnaprokuratuur menetleb kriminaalasja nr 24278051859, milles menetlust alustati 26.08.2024.a Karistusseadustiku (edaspidi KarS) § 121 lg 2 p-de 2 ja 3 tunnustel. Kriminaalasjas on esitatud 19.09.2024.a xxxx xxxx-le kahtlustus enda abikaasa xxxxx xxxx-e korduvas kehalises väärkohtlemises, mis seisneb selles, et xxxx xxxx:

- 10.08.2024.a kohtueelses menetluses täpselt tuvastamata kellaajal xxxxx linnas aadressil xxxxx 23 haaras mõlema käega kinni xxxxx xxxx-e küünarvartest, pigistas ja väänas neid. Oma sellise tegevusega põhjustas xxxx xxxx kannatanule füüsilist valu ja punetuse kätele;
- 22.08.2024.a kella 18.00 paiku õhtul xxxxx linnas aadressil xxxxx 23 võttis käega kinni xxxxx xxxx-e juustest ning tõmbas juustest kinni hoides tugevasti kannatanu pead allapoole põranda lähedale. Oma sellise tegevusega põhjustas xxxx xxxx kannatanule füüsilist valu.

Kriminaalasjas kogutud tõenditega: patrulli teenistuslehe, joobeseisundis isiku kainenema toimetamise protokoll, lähisuhtevägivalla infolehe, lähisuhtevägivallas riskide hindamise ja maandamise lehe, Häirekeskuse lühinumbrile tehtud kõne salvestuse, sündmusele reageerinud patrullpolitseinike vormikaamerate videosalvestuste, kannatanu xxxxx xxxx-e ütluste ja vigastustest saadetud fotode ning kahtlustatava xxxx xxxx-e ütlustega, on tõendamist leidnud xxxx xxxx-e poolt vägivallategude toimepanemine xxxxx xxxx-e suhtes.

Kannatanu xxxxx xxxx on andud kohtueelse menetluse käigus ütlusi, et on olnud 51 aastat xxxx xxxx-ga abielus. Kannatanu sõnul on xxxx xxxx terve elu alkoholilembene olnud, kuid varasemalt vägivaldselt käitunud ei ole. Samuti ei tarvitanud xxxx xxxx varasemalt nii palju alkoholi kui praegusel ajal, mille tõttu on politsei teda korduvalt tänavalt lamamast leidnud ja EMO-sse toimetanud. Kannatanu ütluste kohaselt said 10.08.2024.a ja 22.08.2024.a tülid poolte vahel alguse samuti alkoholist. 10.08.2024.a võttis kannatanu xxxx xxxxx-lt ära rahakoti, sest ei soovinud, et viimane jälle jooma läheks. Sellel hetkel, kui kannatanu xxxx xxxxx-lt tema rahakoti ära võttis, pigistas xxxx xxxx tugevalt kannatanu mõlemat kätt küünarvarre piirkonnast. Kannatanu tundis valu, sest xxxx xxxx väänas tema käsi. 22.08.2024.a ei andnud kannatanu xxxx xxxxx-le toa võtmeid, sest ei tahtnud, et viimane saaks taaskord välja jooma minna. Xxxx xxxx oli eelmisel päeval kainenema toimetatud, kuid koju naastes oli ta uuesti purjus. Kannatanu püüdis takistada xxxx xxxx-e lahkumist, keeras koridori ukse kinni ja ei andnud xxxx xxxxx-le võtit. Seepeale lõi kannatanu sõnul xxxx xxxx kolm korda jalaga vastu lukustatud ust, nõudis kannatanu käest võtit ja haaras käega kinni kannatanu juustest ning tõmbas kannatanu pead allapoole põranda lähedale. Kannatanu tundis sellest füüsilist valu ja kutsus politsei. Kannatanu on avaldanud, et ta soovib, et xxxx xxxx läheks alkoholi ravile, sest temapoolne vägivald kannatanu suhtes on tingitud alkoholismist. Kui xxxx xxxxei joo, siis pole ta ka vägivaldne.

Kahtlustatava xxxx xxxx-e ütluste kohaselt oli ta 10.08.2024.a natukene alkoholi tarvitanud ning tahtis majast välja minna. Xxxxx xxxx pani aga maja välisukse lukku ning keeldus kahtlustatavale võtmeid ja tema rahakotti andmast. Kahtlustatava sõnul ajas kannatanu selline käitumine teda närvi, mistõttu võttis ta ühe käega kinni xxxxx xxxx-e küünarvarrest ja ütles viimasele, et ta annaks talle võtmed ja rahakoti. Kahtlustatava eesmärk ei olnud aga xxxxx xxxx-le haiget teha. Samas on kahtlustatav möönnud, et tal on tugevad käed ning xxxxx xxxx võis valu tunda. Ka 22.08.2024.a oli kahtlustatava selgituste kohaselt tüliks sama põhjus. Kahtlustatav soovis majast väljuda, kuid xxxxx xxxx võttis temalt rahakoti ja dokumendid ära ega lubanud lahkuda. Tüli käigus võttis kahtlustatav käega kinni xxxxx xxxx-e juustest ning tõmbas teda allapoole, kuid mitte tugevalt. Kahtlustatav tõmbas xxxxx xxxx-t juustest selleks, et viimane annaks talle tagasi tema asjad ning laseks tal kodust lahkuda. Kahtlustatav ei soovinud xxxxx xxxxx-le haiget teha ning ta kahetseb, et on seda teinud. Kahtlustatav on selgitanud, et kui ta liiga palju alkoholi on joonud, siis ta tahab hommikul peapärandust, kuid kui ta läheb sellega üle piiri, siis satub ta uuesti jooma.

12.11.2024.a suhtles prokurör telefoni teel kannatanu xxxxx xxxxx-ga. Kannatanu avaldas, et xxxx xxxxx-l on jätkuvalt probleeme alkoholi liigtarvitamisega, kuid ta on tänaseks soostunud minema alkoholi ravile. 12.11.2024.a käis kannatanu koos xxxx xxxxx-ga perearstil, kes tegi viimasele suunamise ravi saamiseks haiglas. Kannatanu mõõnis, et toimunud vahejuhtumites oli süü ka temal endal, kuivõrd xxxx xxxx-e vägivaldne käitumine sai suuresti alguse just kannatanu enda sekkuvast tegevusest. Kannatanu lisas, et kaine peaga on xxxx xxxx väga normaalne inimene. Kannatanu rõhutas, et xxxx xxxx vajab eeskätt abi ja ravi alkoholist loobumiseks.

Kõike eeltoodut arvesse võttes on prokurör seisukohal, et kriminaalmenetlus xxxx xxxx-e suhtes tuleb lõpetada ning kohaldab KrMS § 202 sätteid. KrMS § 202 lg-d 1 ja 7 näevad ette, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära, võib prokuratuur lõpetada menetluse avaliku menetlushuvi puudumise korral ja kui süü ei ole suur ning määrata kahtlustatavale KrMS § 202 lg-s 2 märgitud kohustusi.

Süü suurusele ja avaliku menetlushuvi puudumisele hinnangu andmine on käsitletav prokurörile antud kaalutusõigusega, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonoomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselt mittemõõdukas (RK 3-1-1-85-04). Käesolevas kriminaalasjas on xxxx xxxxx-le esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p-de 2 ja 3 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, mis on teise astme kuritegu ning mille eest karistusseadustik näeb karistusena ette rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistuse. KarS § 121 lg 2 p-de 2 ja 3 järgi kvalifitseeritava kuriteokoosseisu osas seadusandja poolt sätestatud sanktsioonimäär, millega ei nähta karistusena ette vangistuse alammäära, viitab väiksemale süüle. Süü hindamisel võetakse arvesse ka asjaolusid, mis viisid kuriteo toimepanemiseni. Nii xxxxx xxxx kui ka xxxx xxxx on selgitanud, et füüsilised konfliktid poolte vahel käesoleva aasta augustikuus kasvasid välja vastastikustest tülidest, mille algatamises on olnud oma roll mõlemal poolel. Xxxx xxxx soovis mõlemal korral kodust lahkuda, kuid xxxxx xxxx takistas teda, lukustades ukse ja keeldudes xxxx xxxxx-le tema rahakotti ja võtit andmast. See aga omakorda ärritas xxxx xxxx-t, kes oli alkoholijoobes ja vihastades võttis kinni xxxxx xxxx-e kätest ja juustest, põhjustades viimasele valu. Kahtlustatav on selgitanud, et ta ei soovinud xxxxx xxxxx-le valu põhjustada ning tema tegevust oli kantud üksnes tahtest saada tagasi talle kuuluvad esemed. Xxxx xxxx ei eita enda süüd ning kahetseb, et on le haiget teinud. Ta mõistab, millises osas on ta ise valesti käitunud ja mis on selle põhjuseks olnud. Ta on vabatahtlikult pöördunud juba kohtueelse menetluse ajal perearsti vastuvõtule, et saada suunamine alkoholi ravile. Xxxx xxxx-e poolt toime pandud tegude puhul ei ole olnud tegemist ka selliste vägivallaaktidega, millega oleksid kaasnenud rasked tagajärjed. Tänaseks on pooled eluga edasi läinud ning xxxx xxxx on valmis võtma enda käitumise osas isiklikku vastutust. Eespoolnimetatud asjaolud koostoides viitavad xxxx xxxx-e tegevuses väiksemale süüle. Kahtlustatava süüd vähendab siinjuures ka asjaolu,

et ta on prokurööri juures avaldanud veelkord mõistmist oma teo keelatuses osas ning väljendanud siirast kahetsust.

Prokurööri hinnangul puudub käesolevas kriminaalasjas ka avalik menetlushuvi. Avalik menetlushuvi esineb eelkõige kriminaalasjas, milles isiku süü on suur ning seda tingivad üld- ja eripreventiivsed vajadused. Samuti on avalik menetlushuvi olemas jätkuva perevägivalla puhul. Käesolevas kriminaalasjas on esitatud xxxx xxxxx-le kahtlustus kahes episoodis enda abikaasa kehalises väärkohtlemises. Tegemist on esmakordsete juhtumitega, varasemalt isikut vägivallakuritegude toimepanemise eest karistatud ei ole. Xxxx xxxx on oma tegude keelatuses aru saanud ning teinud nendest vajalikud järeldused, mis annavad aluse uskuda, et tema õigusvastane käitumine ei kordu. Ta on juba kohtueelse menetluse ajal asunud endaga tegelema, pöördudes perearsti vastuvõtule saatekirja saamiseks, et minna alkoholi ravile. Kuigi xxxx xxxx-le on esitatud kahtlustus kahes vägivallaepisoodis, on tegemist olnud vastastikustest vaidlustest välja kasvanud konfliktidega, milliste puhul tema süü ei olnud suur ning tema poolt tarvitav vägivald oli lühiajaline, väheintensiivne ega põhjustanud rasket tagajärge. Tänapäevaks on pooled eluga edasi läinud, nende kooselu jätkub. Ka kannatanu on pidanud asjakohaseks xxxx xxxxx-le KrMS § 202 alusel kohustuse määramist, mitte tema kriminaalkorras karistamist. Eeltoodut arvesse võttes ei ole prokurööri hinnangul xxxx xxxx edaspidise õigusküülekuse tagamiseks vajalik rakendada selliseid mõjutusvahendeid (nt kriminaalhooldust), mida ei saaks kasutada KrMS § 202 alusel kriminaalmenetluse lõpetamise puhul. Kriminaalasjas, kus tegemist on teise astme kuriteoga, milles kahtlustatava süü ei ole suur ning puudub ka avalik menetlushuvi, ei ole mõistlik isiku kriminaalkorras karistamine. Seda enam, et kriminaalkaristus ei lahenda probleeme, mis puudutavad pooltevaheliste konfliktide lahendamist ning xxxx xxxx-e poolt alkoholi liigtarvitamist. Xxxx xxxx-e edaspidise õigusküülekuse tagamiseks ei ole tingimata vajalik kohaldada kriminaalkaristust, vaid teda on võimalik mõjutada edaspidiselt õigusküülekale käitumisele talle ka kohustusi määrares.

Prokurööri hinnangul on xxxx xxxx abivajav isik, kellele on vaja pakkuda asjakohast nõustamist ja tuge alkoholiprobleemist vabanemiseks. Nagu öeldud, on xxxx xxxx juba eeluurimise ajal teinud oma käitumises positiivseid muutusi, pöördunud perearsti vastuvõtule, et saada suunamine alkoholi ravile. Xxxx xxxx-e tahe ennast muuta ja enda alkoholiprobleemiga tegeleda on prokurööri hinnangul siiras. Prokurör leiab, et xxxx xxxxx-le ravil osalemise kohustuse ka kohustuslikus korras määramine on väga oluline, et toetada isikut alkoholiprobleemist vabanemisel ning motiveerida teda võimalike tagasilanguste puhul raviga jätkama. Xxxx xxxx on nõus täitma talle kriminaalmenetluse lõpetamise määrusega määratava kohustuse ning pöörduma psühhiaatri vastuvõtule ja alluma ettenähtud alkoholitarvitamise häire ravile.

Juhindudes KrMS §-dest 202 lg-st 7 ja 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24278051859 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:
 - **KrMS § 202 lg 2 p 4 alusel kohustub xxxx xxxx pöörduma psühhiaatri vastuvõtule ning alluma 1 (ühe) aasta jooksul alates käesoleva kriminaalmenetluse lõpetamise määruse allkirjastamisest või kuni raviarsti hinnangul ravivajaduse äralangemiseni ettenähtud alkoholitarvitamise häire ravile. Kohustuse täitmise tähtaeg on 19.11.2025.a. xxxx xxxx on nõus ravi läbimisega ning annab selleks oma nõusoleku.** Kinnituse ravil osalemise/läbimise kohta peab xxxx xxxx esitama prokuratuurile hiljemalt 19.11.2025.a e-posti teel aadressile info@prokuratuur.ee või tooma paberikandjal Lõuna Ringkonnaprokuratuuri aadressile J. Liivi 4, Tartu.

3. Vastavalt KrMS § 202 lg-s 6 sätestatule, juhul, kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus KrMS § 202 lg 2 kohaselt lõpetatud, ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustusi, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei ole kohaldatud.
5. Kuriteoga tekitatud kahju hüvitamine: puudub.
6. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 1 DVD-R plaat 22.08.2024.a Häirekeskuse kõne salvestuse ja 22.08.2024.a patrullpolitseinike vormikaamerate videosalvestustega, jätta KrMS § 126 lg 3 p 1 alusel kriminaalasja juurde.
7. Andmekogust ABIS ja riiklikust süüteo menetluse biomeetriaregistrist sisalduvate andmete kustutamine: kriminaalasja kohtuelse menetluse käigus on xxxx xxxx-e andmed kantud andmekogusse ABIS ja riiklikusse süüteo menetluse biomeetriaregistrisse. Jätta nimetatud andmed kustutamata.
8. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
9. Vastavalt KrMS § 206 lg-le 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määrus viivitamata anda kahtlustatavale xxxx xxxxx-le ning koopia määrusest saata kannatanule xxxxx xxxxx-le.
10. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lg-le 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lg-tele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Kersti Kohal
abiprokurör

Olen kätte saanud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse, olen kriminaalmenetluse lõpetamisega ja mulle määratud kohustustega nõus. Mulle on selgitatud, et kriminaalasja toimik jääb Lõuna Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuste täitmiseni. Mulle on arusaadav, et kui ma ei täida määratud tähtaja jooksul mulle pandud kohustusi, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 6 ja 7 alusel kriminaalmenetluse.

(nimi, allkiri, kuupäev)